

राज्यात माहे एप्रिल, २००६ मध्ये अवेळी
वादळी पाऊस आणि गारपीटीमुळे नुकसान
झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतक-यांना मदत
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषि, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग,
शासन निर्णय क्रमांक :- नैसआ-१००६/प्र.क्र.११२/१० -अ
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-३२
दिनांक :- २४ नोव्हेंबर, २००६

वाचा:-

- १) शासन निर्णय, कृषि व सहकार विभाग क्र.आयएसटी-१०८२/१३८८७/सीआर ८६/३-अ,
दिनांक १६ जुलै, १९८३
- २) शासन निर्णय कृषि व पदुम विभाग क्रमांक
अ) नैसआ १०९५/प्र.क्र.२६/१३-अ, दिनांक २३ जून, १९९५.
ब) नैसआ १०/२०००/प्र.क्र.३८४/२१-अ, दिनांक १८ सप्टेंबर, २०००.
क) नैसआ २०००/प्र.क्र.४९३/२१-अ, दिनांक ३० जून, २००१.
ड) नैसआ २०००/प्र.क्र.५४१/२१-अ, दिनांक १७ जून, २००१.
- ३) शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्रमांक
एससीवाय ४००६/प्र.क्र.१५/म-११, दिनांक १५/११/२००६.

शासन निर्णय:-

राज्यातील काही जिल्ह्यात माहे एप्रिल, २००६ मध्ये अवेळी वादळी पाऊस आणि गारपीट यामुळे शेती/फळ पिकांचे नुकसान झाल्याचे अहवाल शासनास प्राप्त झाले आहेत. त्यामुळे वरील संदर्भाधीन स्थायी आदेशातील तरतूदीस अनुसरून, राज्यात माहे एप्रिल, २००६ मध्ये अवेळी वादळी पाऊस आणि गारपीट यामुळे शेती/फळ पिकांचे नुकसान झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना रब्बी २००६ हंगामात खालीलप्रमाणे मदत देण्यास मान्यता देण्यात येत आहे.

अ) ज्यांच्या शेतीपिकांचे (गहू, भात, ज्वारी, बाजरी, कडधान्य, तेलबिया, कापूस) ५०% हून अधिक नुकसान झाले आहे. अशा शेतकऱ्यांना दोन हेक्टर मर्यादेपर्यंत रुपये १०००/- प्रति हेक्टर प्रमाणे बियाणे व खते स्वरूपात मदत.

ब) कोरडवाहू क्षेत्रात फळपिकांचे/फळबागांचे /५०%हून अधिक नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांसाठी रुपये १०००/- प्रति हेक्टर याप्रमाणे दोन हेक्टर मर्यादेपर्यंत बियाणे, रोपे, खते, किटकनाशके इत्यादी स्वरूपात मदत.

क)आश्वासित सिंचन क्षेत्रात असलेल्या फळपिकांचे /फळबागांचे ५०% अधिक नुकसान झालेल्या शेतकऱ्यांसाठी रुपये २५००/- प्रति हेक्टर याप्रमाणे दोन हेक्टर मर्यादेपर्यंत बियाणे, रोपे, खते, किटकनाशके इत्यादी स्वरूपात मदत.

२. वरीलप्रमाणे पिकाच्या नुकसानीस देय असलेली मदत बियाणे व खताच्या स्वरूपात देण्यात यावी.

३. सदर नुकसान झालेल्या आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना नुकसानीची कमीत कमी मदत रु.२५०/- (रुपये दोनशे पन्नास फक्त) मदत देय राहिल. म्हणजेच ज्या शेतकऱ्यांना देय मदत रु.२५०/- पेक्षा कमी असेल त्यांना रु.२५० इतकी मदत देय राहिल.

४. वरील प्रमाणे राज्यात एप्रिल,२००६ मध्ये अवेळी वादळी पाऊस आणि गारपीट यामुळे शेतीपिकाचे / फळबागांचे ५० टक्केपेक्षा जास्त नुकसान झालेल्या बाधित शेतकऱ्यांना मदत देण्यासाठी शासन निर्णय महसूल व वन विभाग क्रमांक एससीवाय-४००६/प्र.क्र.१५/म-११, दिनांक १५/११/२००६ अन्वये रु.१५५ लाख (एकशे पंचावन्न लाख फक्त) इतका निधी महसूल व वन विभागाने उपलब्ध करून दिला असून कृषि व पदुम विभागास खर्च करण्यास प्राधिकृत केले आहे.

त्यानुसार बाधित शेतकऱ्यांना वरीलप्रमाणे मदत देण्यासाठी "मागणी क्र. सी-६-२२४५-नैसर्गिक आपत्तीच्या निवारणासाठी सहाय्य-०२ पूर, चक्रीवादळ इत्यादी १०१ अनुग्रह सहाय्य (०४) (०५) इतर बाबी (२२४५ ०२४४) " या लेखाशिर्षाखाली सन २००६-२००७ करीता उपलब्ध झालेल्या रु.१५५ लाख (रुपये पंचावन्न लाख फक्त) अनुदानाची रक्कम चालू वित्तीय वर्षात सन २००६-२००७ खर्च करण्यासाठी आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे, यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे. तसेच या निधीचे जिल्हानिहाय वितरण करण्यास आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना प्राधिकृत करण्यात येत आहे.

वरील दिनांक १६ जुलै,१९८३ च्या स्थायी आदेशामधील तरतुदीनुसार व कार्यपद्धतीनुसार सर्व संबंधित अधिकाऱ्यांनी पंचनामे करून मदतीचे वाटप फक्त पात्र शेतकऱ्यांनाच करावे

वरील कार्यक्रमासाठी संबंधित मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद यांनी वस्तुनिष्ठ बियाणांची मागणी महाबीजकडे व खतांची मागणी महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ मर्यादित, मुंबई तसेच मार्केटिंग फेडरेशन, मुंबई यांच्याकडे नोंदवावी. महाबीज /एम.अ.आय.डी.सी./मार्केटिंग फेडरेशन यांनी मागणीप्रमाणे बियाणे/खतांचा पुरवठा करावा. सर्व संबंधितांनी बियाणांची /रासायनक खतांची मागणी करताना मागणीनुसार केलेला पुरवठा शिल्लक राहणार नाही याची दक्षत घ्यावी.

आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांनी आपद्ग्रस्त शेतकऱ्यांना मदत देण्याबाबत मार्गदर्शक सूचना तात्काळ निर्गमित कराव्यात. तसेच जिल्हा निहाय निधीचे वाटप शासनास सत्वर कळवावे.

५.१) आयुक्त (कृषि), महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे लक्ष शासन परिपत्रक वित्त विभाग, क्रमांक सीएनएफ-१०८६/१५३/अर्थसंकल्प-३, दि. २८ ऑगस्ट, १९८६ कडे वेधण्यात येत आहे. आकस्मिकता निधीतून काढण्यात येणाऱ्या बिलावर वरच्या कोपऱ्यात तांबड्या शाईने " आकस्मिकता निधी" हा शब्द

लिहावा. तसेच आकस्मिकता निधी मंजूर केलेला वित्त विभागाकडील शासन जापन क्र. आकनि-११.०६/४४/अर्थसंकल्प-४, दि.१९ ऑगस्ट, २००६ आणि ३०.९.२००६(संगणक संकेतांक क्र. ८००० १४७-८) बिलावर तांबडया शाईने लिहावा व तो तांबडया शाईने अधोरेखित करावा. त्यानुसार पुढील कार्यवाही करावी.

५.२) कोणत्याही परिस्थितीत मंजूर अग्रिम निधीच्या मर्यादेपेक्षा जास्त खर्च होणार नाही व हा खर्च दिनांक ३१ डिसेंबर, २००६ पुर्वी करण्यात येईल. याची दक्षता नियंत्रण अधिका-यांनी घ्यावी.

५.३) आहरण व संवितरण अधिकाऱ्यांनी कोषागार / उपकोषागार यांजकडे पाठविण्यात येणाऱ्या बिलासोबत जोडल्या जाणाऱ्या कॉम्प्युटर स्लिपमध्ये गौण / उपशीर्षाच्या "गणकयंत्र" संकेतांकाचा न चुकता उल्लेख करावा असे आदेश कृपया संबंधित अधिकाऱ्यांना नियंत्रण अधिकाऱ्यांनी द्यावेत.

५.४) खर्चावर नियंत्रण राहून फार मोठ्या रकमेच्या पूरक मागण्या करणे व त्यापेक्षा जादा रकमेचे परतावे करण्याचे टळेल अशी दक्षताही संबंधित अधिकाऱ्यांनी घेणे आवश्यक आहे. दरमहा होणाऱ्या खर्चाचे विवरणपत्र पुढील महिन्याच्या ५ तारखेपर्यंत न चुकता कृषि व पदुम विभाग व महसूल व वन विभागाला प्राप्त होईल अशी दक्षता नियंत्रण अधिकाऱ्यांनी घ्यावी. खर्चाचे पत्रकाशिवाय अतिरिक्त लागणाऱ्या अनुदानाची तरतूद करणे सुलभ होणार नाही, याची कृपया नोंद घ्यावी.

६. हा शासन निर्णय, महसूल व वन विभागाच्या शासन निर्णय, क्र.एससीवाय-४००६/ प्र.क्र.१५/म-११, दि. १५/११/०६ अन्वये त्या विभागाने कृषि विभागास प्राधिकृत केल्यानुसार व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.८२/अर्थोपाय, दिनांक १९/८/२००६, अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक १०७/अर्थोपाय, दिनांक ३०/९/२००६ आणि अनौपचारिक संदर्भ क्रमांक ८२३/०६/व्यय-९, दिनांक २७.९.२००६ अनौपचारिक संदर्भ क्र.८२२/०६/व्यय-९, दिनांक २७/९/२००६ अनुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.

७. हा शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या संकेतस्थळावर उपलब्ध करून देण्यात आला असून त्याचा संकेतांक असा आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नांवाने,

(आ. ग. परदेशी)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

मा. मुख्यमुत्र्यांचे सचिव,

मा.उप मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.
मा.मंत्री/राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव (सर्व),
मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, महाराष्ट्र विधानसभा, मुंबई,
मा. सभापती/उपसभापती, महाराष्ट्र विधानपरिषद, मुंबई,
मा.मुख्य सचिव यांचे स्वीय सहाय्यक,
प्रधान सचिव, विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई,
सर्व विधानसभा / विधानपरिषद सदस्य,
आयुक्त कृषि, महाराष्ट्र राज्य, पुणे (५ प्रती),
सर्व विभागीय आयुक्त,
सर्व संचालक/सहसंचालक, कृषि आयुक्तालय, पुणे.
विभागीय कृषि सह संचालक, (विस्तार) (सर्व),
महालेखापाल, महाराष्ट्र राज्य-१/२, मुंबई/नागपूर (लेखा व अनुज्ञेयता/लेखा परिक्षण),
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र कृषि उद्योग विकास महामंडळ, मुंबई,
व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य बियाणे महामंडळ, अकोला,
सर्व जिल्हाधिकारी,
सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद,
सर्व अधिक्षक कृषि अधिकारी,
सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
सर्व कृषि विकास अधिकारी,
महसूल व वन विभाग ,(म-३/म-११), (५ प्रती)
वित्त विभाग (व्यय-१, व्यय-९, अर्थसंकल्प ३ व १४),
विभागातील सर्व कार्यासन अधिकारी,
निवडनस्ती